

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-186/12-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549
Sídlo:	Štefánikova 549, 500 11 Hradec Králové
IČ:	62 690 361
Identifikátor:	600 024 016
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ivou Rindovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové
Místo inspekční činnosti:	Štefánikova 549, 500 11 Hradec Králové Šimkova 879, 500 02 Hradec Králové Brněnská 268, 500 06 Hradec Králové
Termín inspekční činnosti:	21., 22., 26. – 28. březen 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou, základní a střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Právnická osoba s názvem Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549 vykonává činnost mateřské školy (kapacita 133 dětí), základní školy (kapacita 302 žáků), střední školy (kapacita 160 žáků), školní družiny (kapacita 41 žáků), internátu (kapacita 135 lůžek), speciálně pedagogického centra (kapacita se neuvádí), školní jídelny (kapacita 592 stravovaných), školní jídelny – výdejny (kapacita 30 stravovaných). Poslední úprava zápisu do rejstříku škol a školských zařízení byla provedena ke dni 1. 9. 2011. Komplexní inspekce se uskutečnila v roce 2005.

Ke dni inspekce navštěvovalo mateřskou školu (MŠ) celkem 131 dětí, v základní škole (ZŠ) se vzdělávalo 168 žáků, ve střední škole (SŠ) 102 žáků. Školní družina (ŠD) má dvě oddělení po 18 žácích, v internátě bylo 87 ubytovaných dětí a žáků. Ve škole se vzdělávají 2 cizinci. Speciálně pedagogické centrum (SPC) má pracoviště v hlavní budově školy a v Šimkově ulici.

Komplex speciálních škol je umístěn v několika budovách. Hlavní budova školy (ve Štefánikově ulici) je z roku 1991. V rámci optimalizace v červenci 2007 došlo ke sloučení školy s MŠ Kvítek (v Brněnské ulici) a MŠ Lentilka (v Šimkově ulici). V současné době probíhá v hlavní budově zateplení, výměna oken, oprava střechy. Připravena je projektová dokumentace na přestavbu odborných dílen a učeben pro dřevařské obory. V roce 2009 byly ve třídách MŠ Kvítek rekonstruovány podhledy a v roce 2010 v jedné třídě opravena podlaha. Byly vytvořeny odpočinkové zóny pro žáky ZŠ, pro činnost internátu byl upraven prostor spojovací chodby. V roce 2003 byla rekonstruována školní jídelna (včetně akustických úprav) a v roce 2006 školní kuchyně. Akustické podhledy získala školní knihovna a dvě učebny (učebna ZŠ pro žáky s vadami sluchu a učebna biologie). V MŠ Štefánikova byly v průběhu let 2006 - 2009 rekonstruovány tři učebny, obnova inventáře probíhala ve spolupráci s žáky oboru Truhlář. V roce 2010 bylo opraveno pět obývacích jednotek internátu. Jeho součástí je i alternativní ubytování nejmenších dětí v bytě Jablíčko v centru města, pronajatém od Magistrátu města Hradec Králové.

Škola umožňuje praxe studentům např. Univerzity Hradec Králové (UHK), Filozofické fakulty v Praze, Pedagogické fakulty v Brně. Je i významným kulturním a společenským centrem – kulturní vystoupení zajišťuje školní Divadlo beze slov, skupina bubeníků na africké bubny a umělecké tlumočení hudby neslyšícími. K úspěšným akcím patří vystoupení v Divadle Čertovka, na festivalech (Divadlo regionů, Rock for People), v rámci oslav 130. výročí vzniku tradice vzdělávání neslyšících v Královéhradeckém kraji (odborné přednášky na UHK o bilingvizmu, znakovém jazyku a kultuře neslyšících, kulturní program ve Filharmonii Hradce Králové, den otevřených dveří ve výuce). Divadlo beze slov pravidelně vystupuje na akci Jičín – město pohádek, na Mezinárodním festivalu pantomimy neslyšících v Brně, přehlídce Divadel pantomimy v Kolíně.

V roce 2010 škola připravila projekt Evropské vzdělávací centrum, ve kterém shrnula poznatky o výuce neslyšících získané při zahraničních cestách (hrazeno z projektů ESF). Ve školním roce 2010/2011 byl ukončen mezinárodní projekt SPREADTHESIGN, který byl oceněn švédskou královnou Sylvíí (škola získala jazykovou cenu LABEL s finančním příspěvkem 100 000,- Kč na rozvoj jazykového vzdělávání).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Rovný přístup ke vzdělávání

Škola informuje o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání ke vzdělávání na svých a webových stránkách pro zdravotně postižené, ve dnech otevřených dveří, na výstavách středních škol, na akcích Úřadu práce v Hradci Králové, ve vysílání České televize, inzercí v celorepublikovém časopise GONG. Zástupci školy osobně navštěvují ZŠ pro sluchově postižené po celé republice.

K předškolnímu vzdělávání jsou přijímány děti na základě doporučení školského poradenského zařízení nebo odborného lékaře. Nejdůležitějším kritériem pro přijetí jsou jejich speciální vzdělávací potřeby (SVP). Pro školní rok 2011/2012 byly kladně vyřízeny všechny žádosti o přijetí dětí do MŠ, protože v minulých letech došlo k navýšení kapacity

na všech třech pracovištích. Dětem s odkladem školní docházky je poskytována individuální podpora. Rovnou příležitostí mají děti ve vzdělávání anglického jazyka (v MŠ Lentilka není zpoplatněno a mohou se ho účastnit všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky). Úzká spolupráce v přijímání dětí, které mají oční a řečovou vadu, je navázána mezi MŠ Lentilka a MŠ Štefánikova. Děti, které mají závažnější vadu řeči než vadu zraku, jsou umístovány v MŠ Štefánikova, ve které logopedickou nápravu a zraková cvičení zajišťuje kvalifikovaná pracovnice.

Do základní školy jsou přijímáni žáci se zdravotním postižením na základě doporučení školských poradenských zařízení, žádosti a souhlasu rodičů. Ve třídách je nižší počet žáků, pravidelně je zařazována individuální logopedická péče. Podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP) se vzdělává v ZŠ pro vady řeči jeden žák, v ZŠ pro sluchově postižené dva. Všichni žáci mají založené karty s diagnostikou a formou poskytované péče. Mimořádné nadání nebylo diagnostikováno u žádného žáka. Škola průběžně vyhodnocuje rizika neúspěšnosti, poskytuje v rámci podpůrných opatření individuální podporu formou doučování. Zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, v součinnosti se zákonnými zástupci přijímá nápravná opatření. Preventivní působení je systémové.

Součástí přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání je identifikace žáků se SVP. Každý uchazeč přikládá k přihlášce ke studiu potvrzení od lékaře o zdravotní způsobilosti a zprávu o individuálním zdravotním postižení. Evidence je vedena ve školní matrice v programu Bakaláři a v listinné podobě u sociální pracovnice. Podle IVP se vzdělávají dva žáci oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika.

Ředitelka školy rozhodla v rámci přijímacího řízení pro školní rok 2011/2012 o konání přijímací zkoušky do oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika, které se skládá z orientačního osobnostního testu a motivačního pohovoru. Pro přijetí do oboru Reprodukční grafik pro média byla přijímací zkouška složena z orientačního osobnostního testu, motivačního pohovoru a výtvarně tvořivé dílny. Uchazeči o studium v nástavbových oborech vzdělání konali ústní pohovor a písemnou zkoušku z českého jazyka a matematiky, uchazeči o učební obory byli přijímáni bez zkoušky (na základě ústního pohovoru a výsledků dosažených v ZŠ). Přijímání uchazečů o vzdělávání probíhá v souladu s právními předpisy.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány poradenským týmem, který tvoří výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, psychoterapeut, psycholog a sociální pracovník. Funkci školního metodika prevence ve škole vykonávají dvě pedagogické pracovnice. Jedna z nich ji vykonává od roku 2004, absolvovala množství různých vzdělávacích akcí zaměřených na problematiku sociálně patologických jevů a zdravé komunikace ve škole. Obě pracovnice vycházejí při organizování činnosti z Programu proti šikanování, který je součástí minimálního preventivního programu pro aktuální školní rok. Ve spolupráci s psychoterapeutem organizují jednodenní adaptační program pro žáky prvních ročníků. Výchovná poradkyně postupuje při své činnosti dle schváleného Plánu práce výchovného poradce. Poskytuje poradenské služby v oblasti výchovy a vzdělávání. Úzce spolupracuje s vychovateli internátu, v oblasti kariérního poradenství s vysokými školami a organizacemi zaměřenými na vzdělávání absolventů se sluchovým postižením (s JAMU v Brně, se Střediskem Teiresiás při Masarykově univerzitě v Brně, s Filozofickou fakultou a Agenturou pracovního poradenství pro neslyšící v Praze).

Školní řád obsahuje strategii školy a jednotlivá pravidla pro zajištění bezpečnosti v teoretické i praktické části výuky. Vzhledem ke specifické škole, ve které je úzce provázané výchovné poradenství s činností SPC, jsou rizika nedostatečného zabezpečení

preventivních strategií eliminována. S pravidly bezpečného chování jsou žáci prokazatelně seznamováni prostřednictvím školení i na akcích pořádaných mimo budovu školy. Záznamy o provedených školeních jsou evidovány v třídních knihách a zápisnicích bezpečnosti jednotlivých žáků pro příslušný školní rok. V dílnách, odborných učebnách a tělocvičně jsou vyvěšeny provozní řády. Ze zápisů v knize úrazů vyplývá, že v letošním školním roce došlo pouze k jednomu úrazu žáka střední školy. Míra úrazovosti ve škole je nízká. Rizika školy jsou každoročně vyhodnocována prověrkami bezpečnosti (poslední se konala dne 26. 8. 2011).

Organizace vzdělávání, vzdělávací nabídka

Činnost MŠ probíhá ve třech budovách. V budově ve Štefánikově ulici se vzdělávají děti s vadami sluchu a řeči podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV) s názvem Z pohádky do pohádky, v budově v Šimkově ulici (MŠ Lentilka) děti s vadami zraku (ŠVP PV Barevný rok s Lentilkou), v budově v Brněnské ulici (MŠ Kvítek) děti s vadami řeči (ŠVP PV Můj Kvítek). Po dopracování některých chybějících údajů jsou všechny uvedené ŠVP PV plně v souladu se zásadami uvedenými v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Na inovaci dokumentů se podílely tři vedoucí učitelky MŠ, které je upravily podle konkrétních podmínek, vzdělávacích potřeb a možností dětí. Na ŠVP PV navazují třídní vzdělávací programy. Vzdělávací obsah tvoří naplánované integrované bloky, které jsou pro jednotlivé MŠ stanoveny rozdílně, liší se i formou a různou mírou propracovanosti (úroveň plánování vzdělávacích činností byla ČŠI nejlépe hodnocena v MŠ Kvítek). Integrované bloky jsou obohacovány o další vzdělávací projekty a akce.

ZŠ je umístěna v hlavní budově školy a je rozdělena na ZŠ pro žáky s vadami řeči (výuka podle ŠVP Škola hrou) a ZŠ pro žáky s vadami sluchu (výuka podle třech ŠVP – ZŠ pro sluchově postižené, ZŠ praktická pro sluchově postižené, ZŠ speciální pro sluchově postižené). Využití disponibilní hodiny v ŠVP Škola hrou jsou v souladu s cíli a profilem školy. Strategie podpůrných opatření (individuální logopedická péče a náprava vývojových poruch učení) podporuje úspěšnost žáků.

Organizaci vzdělávání sluchově postižených žáků komplikuje realizace tří různých ŠVP a jejich odlišných učebních plánů (od letošního školního roku byli nově zařazeni tři žáci, kteří jsou vzděláváni podle ŠVP základní školy speciální a dobíhajícího vzdělávacího programu pomocné školy). Ve všech programech ZŠ byly zjištěny dílčí nedostatky v jednotlivých kapitolách daných příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. V průběhu inspekce byly tyto nedostatky odstraněny.

ŠD je určena žákům s vadami řeči na prvním stupni ZŠ. Poskytuje vzdělávání uskutečňované podle vlastního ŠVP pro zájmové vzdělávání, který navazuje na strategii školy. ŠVP je zpracován v souladu s požadavky školského zákona. Její činnost probíhá v učebně prvního stupně.

Během školního roku probíhá ve škole celá řada kulturních, sportovních a vzdělávacích akcí a projektů. Každoročně je organizován lyžařský a plavecký výcvik, škola v přírodě.

Žáci SŠ se vzdělávají v hlavní budově školy v těchto oborech:

Kód	Obor vzdělání	Délka studia	Forma studia	Způsob ukončení studia
29-51-E/01*	Potravinářská výroba	3 r. 0 m.	denní	ZZ
29-54-E/003	Cukrářské práce, dobíhající obor	3 r. 0 m.	denní	ZZ
29-54-H/01*	Cukrář	4 r. 0 m.	denní	ZZ
33-42-L/502	Dřevařská a nábytkářská výroba	3 r. 0 m.	denní	MZ
33-42-L/51*	Nábytkářská a dřevařská výroba	3 r. 0 m.	denní	MZ
33-656-E/001	Truhlářské práce, dobíhající obor	3 r. 0 m.	denní	ZZ
33-56-E/01*	Truhlářská a čalounická výroba	3 r. 0 m.	denní	ZZ
33-56-H/001	Truhlář	4 r. 0 m.	denní	ZZ
33-56-H/01*	Truhlář	4 r. 0 m.	denní	ZZ
34-53-L/002	Reprodukční grafik pro média, dobíhající obor	5 r. 0 m.	denní	MZ
34-53-L/01*	Reprodukční grafik pro média	5 r. 0 m.	denní	MZ
64-41-L/524	Podnikání, dobíhající obor	3 r. 0 m.	denní	MZ
64-41-L/51*	Podnikání	3 r. 0 m.	denní	MZ
65-51-E/01*	Stravovací a ubytovací služby	3 r. 0 m.	denní	ZZ
65-51-H/01*	Kuchař – číšník	4 r. 0 m.	denní	ZZ
65-52-E/001	Kuchařské práce	3 r. 0 m.	denní	ZZ
65-52-H/001	Kuchař, dobíhající obor	4 r. 0 m.	denní	ZZ
75-31-M/005	Předškolní a mimoškolní pedagogika, dobíhající obor	5 r. 0 m.	denní	MZ
75-31-M/01*	Předškolní a mimoškolní pedagogika	5 r. 0 m.	denní	MZ
82-51-H/006	Umělecký truhlář, dobíhající obor	4 r. 0 m.	denní	ZZ
82-51-H/02**	Umělecký truhlář a řezbář	4 r. 0 m.	denní	ZZ

MZ – maturitní zkouška (dále MZ), * školní vzdělávací program (dále ŠVP)

délka studia jednotlivých oborů vzdělání byla prodloužena v souladu se školským zákonem

Při komparační analýze výše uvedených ŠVP středního vzdělávání byla sledována výrazná podpora rozvoje klíčových a odborných kompetencí žáků se zaměřením na jejich osobní zodpovědnost, samostatnost, schopnost kooperace a sebehodnocení. Disponibilní hodiny jsou využity k podpoře jazykového vzdělávání, matematiky a odborného vzdělávání. Ve všech programech byly zjištěny nedostatky, které byly jednotlivými koordinátory ŠVP odstraněny. Výchovně vzdělávací proces v internátu probíhá podle vlastního programu.

Průběh vzdělávání

Průběh výchovně vzdělávací činnosti byl hodnocen v mateřských školách, základních školách, školní družině a střední škole. Ve speciálně pedagogickém centru byl sledován systém poskytovaných služeb.

Ve škole vyučují slyšící pedagogové, kteří jsou uživatelé českého znakového jazyka (ČZJ), i neslyšící učitelé, disponující náležitou jazykovou kompetencí v ČZJ a v českém jazyce.

Mateřské školy

Do výchovně vzdělávací činnosti MŠ Lentilka je systémově začleněna speciálně pedagogická péče o děti se zdravotním postižením (pravidelně jsou realizovány skupinové

i individualizované pleoptické a ortooptické činnosti). Další speciální péče je určena dětem s vadami řeči ve dvou třídách v MŠ Kvítek a ve třech třídách v MŠ Štefánikova. Pozitivem je fakt, že logopedická péče byla znovu obnovena po sloučení škol i v MŠ Lentilka. Nedostatky ve výslovnosti řeči dětí řeší průběžně pedagogické pracovnice ve spolupráci se SPC a logopedem. Dětem je poskytována logopedická náprava v dostatečné kvalitě a frekvenci, logopedické záznamy jsou vedeny pravidelně. ČŠI kladně hodnotí logopedickou péči pod vedením kvalifikované pracovnice (v průběhu inspekce byla sledována individuální práce s dítětem s vadami řeči a dítětem neslyšícím).

Kvalita plánování výchovně vzdělávací činnosti v jednotlivých MŠ je rozdílná, rezervy byly zjištěny v MŠ Lentilka a Štefánikova. Při organizování vzdělávacích aktivit učitelky většinou přihlížely k charakteru a stupni zdravotního postižení a věku dítěte. V rámci spontánních činností si děti volily hry probíhající ve skupinkách (námětové, tvořivé, konstruktivní), některé pracovaly individuálně (činnosti spojené s uplatněním výtvarných a pracovních dovedností). Učitelky motivovaly děti konkrétní nabídkou nebo slovní výzvou, povzbuzovaly je pozitivním hodnocením. V průběhu řízených činností upřednostňovaly aktivní metody a frontální formy vzdělávání, diferenciací byla však uplatněna jen zřídka. Velmi dobrá a předem připravená týmová spolupráce učitelek byla sledována v obou třídách MŠ pro děti s vadami sluchu (zejména ve třídě, kde spolupracují slyšící a neslyšící učitelky).

Patříčná pozornost byla věnována cvičením motorických a grafomotorických dovedností dětí, podpoře čtenářské, matematické i sociální gramotnosti. Děti prokazovaly pozitivní výsledky ve všech vzdělávacích oblastech předškolního vzdělávání. Zvládaly koordinaci pohybů podle svých možností, snažily se orientovat v prostoru, dokázaly částečně koordinovat pohyb s rytmickým doprovodem. Při řízených činnostech s pracovním nebo estetickým zaměřením učitelky respektovaly jejich kratší schopnost soustředění. Soustavně děti povzbuzovaly a oceňovaly jejich snahu, méně je však vedly k sebehodnocení.

Základní škola pro sluchově postižené

Navštíveny byly třídy, ve kterých jsou vzděláváni žáci neslyšící, třídy pro žáky nedoslýchavé a s kochleárním implantátem i třídy základní školy speciální a praktické.

Na prvním stupni byly hospitovány předměty český jazyk, ČZJ, matematika, prvouka, přírodověda a individuální logopedická péče. Ve většině tříd byli vyučováni žáci dvou ročníků, ve třídě ZŠ speciální a ZŠ praktické byli seskupeni žáci tří ročníků (výuce byla přítomna osobní asistentka žáka). Materiální vybavení tříd je standardní. Při hospitacích byl sledován zejména způsob vytváření jazykových kompetencí žáků, kteří byli vzděláváni prostřednictvím českého jazyka a ČZJ. Užívání obou jazyků se navzájem prolínalo. Učitelé proporcionálně střídali frontální i skupinovou výuku. S přihlédnutím k individuálním možnostem žáků usilovali především o upevňování jejich jazykových a encyklopedických znalostí. Podporovali i rozvoj vědomostí interakčních (žáci byli vedeni k tomu, aby vybírali jazykové prostředky podle toho, co chtějí sdělit) a strategických (modelace jazykového projevu s ohledem na adresáta). Projev vyučujících respektoval charakteristický způsob vnímání žáků se sluchovým postižením - byl náležitě dynamický a rovnoměrně využíval verbální i neverbální prostředky komunikace. Používání didaktických a technických pomůcek odpovídalo výukové situaci. Při demonstraci učiva znakovým jazykem se žáci do výuky aktivně zapojovali. Pozitivně lze hodnotit připravenost učitelů, převažující činnostní učení, průběžné hodnocení práce žáků. Struktura vyučovací hodiny individuální logopedické péče odpovídala specifickým postupům při rozvoji jazykové kompetence žáků se sluchovým postižením. Na respirační a fonační cvičení navazovalo vyvozování hlásek, jejich fixace a následné začleňování do slov.

Logopedické zásady byly náležitě respektovány. Individuální procvičování mluvené řeči vedlo k rozvoji slovní zásoby žáků a upevnění gramatických kategorií českého jazyka.

Na druhém stupni byly sledovány hodiny, ve kterých vyučující respektovali míru a hloubku zdravotního postižení žáků i jejich aktuální zdravotní stav. Pozitivy byla trpělivost, empatie a vstřícnost vyučujících, dostatek učebního materiálu a rozmanitých pomůcek. Nedostatkem byla skutečnost, že někteří vyučující nevyužili dosavadní znalosti a zkušenosti žáků a předkládali jim hotové informace a poznatky. Ke kvalitě vzdělávacího procesu přispěl zřejmý trend rozlišení metod práce se žáky dle jejich sluchové vady, schopností a podle toho, zda jsou uživateli kochleárního implantátu. Motivační metody a pochvaly žáků za dílčí pokroky podporovaly osvojování kompetencí zejména v oblasti sociální, komunikativní a pracovní. V menší míře bylo uplatňováno závěrečné shrnutí a zhodnocení. Opomíjeno bylo sebehodnocení žáků.

Základní škola pro žáky s vadami řeči

Hospitační činnost byla zaměřena na poskytování podpůrných opatření ve vybraných předmětech (český jazyk, komunikativní dovednosti, prvouka a individuální logopedická péče). Vyučující se podle instrukcí speciálního pedagoga-logopeda zaměřili na podporu kvality jazykového projevu žáků. Názorně uplatňovali vlastní řečový vzor. Pomocí speciálních metod individuální podpory, reedukace a kompenzace byly postupně plněny stanovené vzdělávací cíle. Funkční prezentace učiva, přímá práce žáků na počítači, aktivní učení, využití názorných pomůcek a provázání učiva s reálnými zkušenostmi žáků přispívaly k rychlejšímu pochopení probírané látky. Vyučující střídali podle obsahu učiva frontální, kooperativní i samostatnou formu výuky. K aktivitě žáků přispívaly pochvala, podpora jejich úsilí zvládnout učivo i samostatně hledat a zdůvodňovat řešení. Individuální logopedická péče probíhala v samostatně učebně vybavené logopedickým zrcadlem a pomůckami pro procvičování jazykových složek řeči. Uplatňované speciální metody a formy výuky za použití vhodných pomůcek byly adekvátní potřebě žáků. Realizované cvičení jazykových složek řeči (dechové cvičení, artikulační, fonační) včetně metodického postupu byly provedeny na profesionální úrovni.

Školní družina

Sledované aktivity podpořené motivačními pomůckami vzbuzovaly zájem žáků, prostřednictvím činnosti učení byly rozvíjeny potřebné gramotnosti. Vychovatelka je zároveň koordinátorkou environmentální výchovy (EVVO). Problematika EVVO je odpovídajícím způsobem zapracována do ŠVP, kromě teoretické výuky v rámci předmětů i zájmového vzdělávání jsou žáci zapojováni do pravidelně organizovaných školních projektů.

Střední škola

Všeobecně vzdělávací předměty byly vyučovány v kmenových i odborných učebnách. Sledované hodiny měly tradiční stavbu – úvodní motivace, opakování minulé látky, výklad a shrnutí. Toto schéma se dařilo dodržet. Hodiny se odehrávaly v dobré pracovní atmosféře. Žáci mají vytvořené studijní návyky, po vysvětlení úkolu učitelem pracovali samostatně. V hodinách byli vedeni nejen k využití získaných znalostí, ale také k toleranci a otevřenosti. Učební požadavky kladené na žáky ve všech sledovaných hodinách umožňovaly rozvíjet rozumovou, citovou i volní složku jejich osobnosti. Málo prostoru bylo věnováno individuálnímu přístupu, týmové spolupráci, samostatným vystoupením i prověřování znalostí žáků.

Oblast odborného vzdělávání je zajišťována dvěma předmětovými komisemi a metodickým sdružením. Jedna komise sdružuje učitele oborů Kuchař, Kuchařské práce,

Cukrář, Cukrářské práce a Podnikání, druhá učitele oborů Truhlář, Truhlářské práce, Umělecký truhlář. Učitelé odborných předmětů studijních oborů jsou členy metodického sdružení. Činnost komisí a sdružení vychází z plánu práce na konkrétní školní rok. Jejich hlavním úkolem je sledovat soulad výuky se ŠVP, příprava žáků k ukončení vzdělávání a na soutěže. Předmětová komise se také zabývá plněním zakázek, ze kterých je žákům jednou čtvrtletně vyplácena finanční odměna za produktivní práci. Ukončení studia v oboru Truhlářské práce probíhalo v loňském roce podle Jednotného zadání závěrečné zkoušky, v tomto školním roce budou konat závěrečnou zkoušku podle tohoto zadání i žáci ostatních učebních oborů.

Odborný výcvik probíhal v dílnách hlavní budovy školy (cukrářská dílna, cvičná kuchyň, kuchyň školní jídelny, truhlářská dílna a strojovna pro truhlářskou výrobu). Při vstupech do výuky byla vždy zaznamenána aktivní pracovní činnost žáků, u žáka s kombinovaným postižením jeho samostatná práce pod vedením asistenta pedagoga. Z důvodu individuální potřeby vzdělávání žáků je upraven i jejich počet ve skupině. V průběhu výuky byli žáci vedeni k práci s chybou, k okamžité nápravě a byli poučeni o možných důsledcích. Byli objektivně hodnoceni a podporováni k vlastnímu i vzájemnému hodnocení výkonu. Klasifikace je pravidelně zapisována do deníku evidence odborného výcviku a žákovských knížek. K docházce a klasifikaci je pak přihlíženo při udělování finanční odměny za jejich produktivní práci. Celkově je ve škole kladen velký důraz na individuální přístup k žákům. Platí to i o výuce teorie, která byla sledována v pěti hodinách odborných předmětů. Způsob komunikace ve výuce se lišil podle rozsahu postižení žáků a jejich rozdělení do výukových skupin. Proto v některých hodinách probíhala výuka prostřednictvím ČZJ, v dalších byl výklad převáděn do znakového jazyka prostřednictvím tlumočnicka. Ve výuce bez přítomnosti tlumočnicka žáci používali individuální kompenzační pomůcky (sluchadla). Pro názornou demonstraci učiva učitelé využili didaktickou techniku a prostřednictvím ICT vybavení doplňovali svůj výklad zpracovanými prezentacemi. Dovednosti žáků odpovídaly jejich věku, stupni vzdělání a rozsahu postižení.

Speciálně pedagogické centrum

SPC poskytuje odbornou péči dětem a žákům se sluchovým postižením, zrakovým postižením a s narušenou komunikační schopností. Spolupráce s řadou odborných pracovišť (např. Centrem kochleárních implantátů v Praze, ORL klinikou FN v Hradci Králové a Pardubicích, Asociací logopedů ve školství) umožňuje zajišťovat pro děti a žáky se SVP specializované služby. Tým pracovníků centra je složen z kvalifikovaných pracovníků (logoped, surdoped, tyflop, psycholog, sociální pracovník, instruktor prostorové orientace a samostatného pohybu, lektor pro práci s digitálními kompenzačními pomůckami, psychoterapeut, učitel českého jazyka, koordinátor logopedické péče), kteří jsou schopni poskytovat všem klientům široké spektrum odborných služeb na pracovišti i v terénu. Záznamy z realizovaných služeb jsou dostatečně přehledné a výstižné, jejich úroveň svědčí o odborné erudici všech pracovníků.

V rámci činnosti SPC pravidelně probíhá evaluace i autoevaluace služeb, které umožňují lépe strukturovat spolupráci s odbornými pracovišti i s MŠ a ZŠ, v nichž jsou děti a žáci se SVP integrováni. Při hospitační činnosti byla sledována práce s klienty. Edukační intervence pracovníků vykazovala vysoký stupeň odbornosti i empatie vůči dětem, komunikace s rodiči byla bezproblémová. Z reakcí rodinných příslušníků bylo patrné, že pracovníci SPC mají vysoký odborný kredit a důvěru, což jistě přispívá k vzájemné spolupráci a náležitě stimuluje výkony dětí. Pracovnice při své činnosti využívaly technické pomůcky i rozsáhlý soubor obrazového a didaktického materiálu. SPC má v současné době v péči 60 dětí se sluchovým postižením a 104 dětí se zrakovým

postižením v integraci. Je plně kvalifikované poskytovat služby také dětem a žákům s kombinovaným postižením. Svou činnost zaměřuje i na prevenci a osvětu veřejnosti a kooperujících partnerských pracovišť.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogické hodnocení ve všech MŠ je funkční. Učitelky pravidelně doplňují portfolia dětí diagnostickými záznamy. Psycholog SPC provádí vstupní pohovory, zpracovává odbornou zprávu pro přijímací řízení, provádí psychologická vyšetření a zjišťuje úroveň školní zralosti jednotlivých dětí. Pracovníci SPC, zejména u dětí s těžkým zrakovým a sluchovým postižením, participují na tvorbě IVP. Je navázána i kontinuální spolupráce s centry rané péče. V MŠ Lentilka vykonává funkci pedagoga na částečný úvazek oční lékař, který realizuje speciálně pedagogickou individualizovanou nápravu a spolupracuje na tvorbě pedagogické diagnostiky. Velmi dobře systematicky propracované je pedagogické hodnocení v MŠ Kvítek. IVP pro děti s odkladem školní docházky a se SVP zpracovávají učitelky. Při jejich vytváření vycházejí z doporučení odborníků a individuální péče.

Dosahované výsledky žáků základních a střední školy jsou průběžně vyhodnocovány v rámci jednání pedagogické rady i metodických orgánů, analyzovány jsou i ve výročních zprávách a ve vlastním hodnocení školy. Vyučující sledují výsledky žáků v realizovaném ŠVP se zřetelem k jejich vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Kvalitní práce výchovné poradkyně a uplatňované zpětnovazební mechanismy potvrzují standardní úspěšnost žáků ZŠ. Ti se pravidelně účastní celostátních sportovních her a mezinárodní soutěže sluchově postižených v Bratislavě.

Výsledky žáků při ukončování studia závěrečnou a maturitní zkouškou se v letech 2008/2009 až 2010/2011 pohybovaly v rozmezí od 86 do 100 % úspěšnosti. V nové formě maturitní zkoušky uspělo v jarním termínu z jedenácti pět žáků (úspěšnost 45 %) a v podzimním opravném termínu pět žáků (úspěšnost 83,3 %). Vedení školy vyvodilo z této skutečnosti důsledky a přijalo opatření ke zlepšení výsledků při ukončování studia. Žáci kuchařských a cukrářských oborů se každoročně úspěšně zapojují do gastronomické soutěže GASTRO HRADEC (škola je hlavním spolupřadatelem soutěže a za tuto činnost byla oceněna Asociací kuchařů ČR bronzovou medailí Magdaleny Dobromily Rettigové). Úspěchy žáci získávají i v zahraničních soutěžích – HOGA Norimberk a IKA Erfurt (mezi juniorskými kategoriemi mladých kuchařů do 21 let získávají ocenění v medailových pásmech, za přípravu žáků byla škola oceněna zlatou medailí a diplomem).

Žáci oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika vystupují na recitační soutěži středních pedagogických škol Poema (v ČZJ), společně se žáky oboru Reprodukční grafik pro média se podílejí na tvorbě propagačních materiálů školy a účastní se oborových soutěží (např. soutěž na obálky nakladatelství FRASGMENT Hledá se autor bestseleru 2012). Jsou úspěšní i v soutěžní přehlídce pracovních a volnočasových dovedností lidí se zdravotním postižením Abilympiáda.

Žáci SŠ mohou v průběhu studia absolvovat řídičský kurz, akce probíhá ve spolupráci s Autoškolou v HK a za přítomnosti pedagoga - tlumočníka ČZJ.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Řízení školy

Ředitelka školy nastoupila do funkce, pro kterou splňuje kvalifikační předpoklady, v roce 1997. Má dlouholetou praxi v řízení a cílevědomě rozvíjí své manažerské kompetence prostřednictvím dalšího vzdělávání a cílenou sebereflexí. Mnoho let působí jako vedoucí odborné stáže pro frekventanty studia pro ředitele škol a školských zařízení pořádaných NIDV. Dlouhodobá koncepce školy obsahuje prioritní cíle v oblasti vzdělávání dětí a žáků se zrakovým, sluchovým a řečovým postižením. Rozpracována je v dílčích plánech a v materiálu Strategie dlouhodobého rozvoje školy. Tento dokument je komplexní, systémově propojuje všechny složky řízení, zároveň je členěn dle jednotlivých řídicích procesů a funkcí. Užší vedení tvoří ředitelka školy a její zástupkyně, která má v kompetenci veškerou ekonomickou činnost organizace. Širší vedení tvoří vedoucí jedenácti úseků, kteří organizují, kontrolují a plánují činnost svého úseku v souladu se strategickými dokumenty. Většina z nich absolvovala kvalifikační studium pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení. V rámci širšího vedení je pedagogickým pracovníkům dána možnost spolupodílet se na řízení školy, zároveň je to však i nezbytnost strukturovaného řízení vzhledem k členitosti školy, která zabezpečuje vzdělávání na více typech škol pro žáky s různým typem postižení a počtem pracovníků se řadí k největším školským institucím v České republice. Povinnosti vedoucích úseků i zástupkyně ředitelky jsou jednoznačně vymezeny v organizačním řádu školy a v pracovních náplních.

Organizace a řízení výchovně vzdělávací činnosti probíhá v souladu s platnými školskými předpisy. Její úspěšný chod je zabezpečen souborem interních materiálů (směrnice, pokyny vedení, zápisy z porad, plány apod.). Stanovená povinná dokumentace školy je řádně vedena. Výroční zprávy z minulých let splňují stanovenou strukturu. Rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení kvality pedagogického procesu je stanoveno. V náplni činnosti vedoucích metodických komisí je i kompetence k hodnocení vzdělávání. Porady širšího vedení jsou organizovány zpravidla jednou týdně, pedagogické rady 4x ročně. Operativní provozní porady všech pracovníků školy jsou realizovány dle potřeby. Všechny formy porad jsou doloženy zápisy z jednání a přijatými závěry.

Zavedený informační systém zabezpečuje pružný přenos informací jak uvnitř školy, tak ve směru k zákonným zástupcům dětí a žáků. Kladně je ředitelkou školy hodnocena plánovaná implementace intranetu, která s ohledem na počet zaměstnanců a působnost školy ve třech od sebe značně vzdálených budovách zefektivní stávající informační systém a zároveň bude respektovat potřeby neslyšících pedagogů. Přenos informací je realizován osobní, telefonickou a e-mailovou komunikací i prostřednictvím pracovních porad organizovaných na různých úrovních školy.

Kontrolní a hospitační činnost je realizována ředitelkou školy, její zástupkyní a vedoucími jednotlivých úseků. Hospitace jsou prováděny pravidelně, záznamy z nich jsou pořizovány. Z rozhovorů, kterým byli pracovníci ČŠI přítomni, vyplynula rozdílná míra erudice jednotlivých vedoucích úseků, rozdíly v četnosti jimi navštívených hospitací i v kvalitě záznamů. Větší část pohospitačních analýz a písemných hodnocení plní formativní i stimulační funkci, jsou účinným nástrojem řízení a podporou pedagogické práce. Plán kontrol výchovně vzdělávacího procesu a Plány kontrolní a řídicí činnosti všech úseků pro školní rok 2011/2012 byly předloženy. Kontrola plnění tematických plánů je realizována nejméně 2x ročně. Vlastní hodnocení školy je zpracováváno v tříletém cyklu, při jeho tvorbě bylo vhodně využito účasti většiny vedoucích pracovníků v kvalifikačním

manažerském studiu, kteří zpracovali vlastní hodnocení úseku jako závěrečnou práci studia. Řízení školy je promyšlené, efektivní, systémově provázané. Vedení školy má prokazatelně definovanou strategii rozvoje celé organizace, disponuje dostatkem organizačních materiálů, věnuje dostatečnou pozornost kontrolní i hodnotící roli.

Všechny MŠ kladou velký důraz na kvalitní spolupráci se zákonnými zástupci dětí, postavené především na vzájemném porozumění a dostatečné informovanosti. Pro rodiče dětí organizují třídní schůzky, společná setkávání při různých příležitostech, zapojují je do školních projektů, nabízí jim též poradenský servis. Mezi tradiční partnery školy patří MŠ v okolí, policie ČR, hasičský sbor. Školy organizují pro děti výlety do okolí, návštěvy výstav, kulturních představení, hvězdárny, besídky, olympiádu. Akce významným způsobem obohacují činnost MŠ.

Ředitelka školy vytvořila podmínky pro vznik školské rady, spolupracuje s ní a poskytuje jí potřebné informace. Se zřizovatelem projednává provoz organizace, realizaci projektů ke zlepšení materiálních podmínek zařízení, pravidelně mu předkládá výroční zprávu.

Škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, prokazatelným způsobem je informuje o výsledcích vzdělávání, o své činnosti a pořádaných akcích. Prostřednictvím sociální pracovnice spolupracuje také s odborem sociálně právní ochrany. Organizace je otevřená veřejnosti i dalším již jmenovaným partnerům a přispívá k realizaci ŠVP.

Finanční a personální předpoklady

Škola hospodařila v letech 2009 - 2011 jako příspěvková organizace zejména s finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s neinvestičními dotacemi na rozvojové programy z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele, s investiční a neinvestiční dotací z rozpočtu zřizovatele, s finančními sponzorskými dary, s finančními prostředky vlastních fondů, dále s peněžními prostředky získanými vlastní činností (např. za stravování a ubytování v internátu), s finančními prostředky ze zisku z doplňkové činnosti (hostinská činnost a ubytování v internátu v době mimo školní provoz) a také produktivní činností žáků. Od roku 2011 škola hospodaří také s finančními prostředky projektu ESF EU peníze školám.

Finanční prostředky na přímé výdaje na vzdělávání škola použila zejména na platy a náhrady platů, zákonné odvody, ostatní osobní náklady, příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, učebnice a učební pomůcky, výukové programy, další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), osobní ochranné pracovní prostředky a na další činnosti, které přímo souvisely s výchovou a vzděláváním dětí a žáků.

Z příspěvku na provoz z rozpočtu zřizovatele hradí škola výdaje na energii, údržbu, nákup materiálu, nájemné bytu, ve kterém bydlí skupina dětí s vychovatelkou, pronájem učeben v sousední základní škole a úhradu služeb k zabezpečení provozu všech činností. Škola z příspěvku od zřizovatele hradila částečně také výdaje na učební pomůcky, na DVPP a školení provozních zaměstnanců, na které jí nestačily přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu.

Ve sledovaném období posledních tří let byly škole v rámci rozvojových programů MŠMT přiděleny finanční prostředky na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, na pořádání soutěží a školní vybavení pro žáky prvního ročníku základního vzdělávání, na podporu financování specifických problémů škol v působnosti územních samosprávných celků, na pořízení kompenzační pomůcky (rezonanční podlahová krytina), na pokusné ověřování

nové formy ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou, na financování činnosti asistentů pedagogů pro děti a žáky se sociálním znevýhodněním, na podporu integrace romské komunity a na posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci. Finanční prostředky dotace na realizovaný projekt EU peníze školám jsou používány na individualizaci, inovace a zkvalitnění výuky žáků ZŠ.

Výdaje související se zajištěním provozu školy a s provozem tří automobilů, částečně i výdaje na učební pomůcky a programové vybavení byly financovány z rozpočtu zřizovatele a z ostatních finančních zdrojů školy. Na zakoupení pracího stroje, traktoru - sekačky a fotoaparátu, na opravy a údržbu nemovitého majetku a autorský dozor k akci rekonstrukce podhledů škola použila finanční prostředky investiční dotace z rozpočtu zřizovatele a finanční prostředky svého investičního fondu. Zřizovatel financoval i další projekty např. Poznej a vyzkoušej, Zelená čtyřka, Divadlo beze slov, Sport mě baví, Peer program pro prevenci sociálně patologických jevů, Podpora etického vzdělávání, Dva světy, Interaktivní výuka anglického jazyka, Tvůrčí filmový klub neslyšících. Finanční prostředky poskytnuté škole v rámci uvedených projektů přispěly ke zlepšení materiálního vybavení školy (např. dovybavení logopedické poradny, nové didaktické pomůcky, lyžařské potřeby, odborná literatura).

Statutární město Hradec Králové společně se zřizovatelem poskytlo škole příspěvky na pořádání sportovních akcí a na pronájem prostor Filharmonie Hradec Králové (při příležitosti oslav výročí školy). Ve spolupráci s Magistrátem města Hradec Králové je realizován projekt Bydlíme jako doma a žijeme mezi Vámi. Skupina dětí s vychovatelkou bydlí v běžném bytě ve městě a žijí a hospodaří jako rodina. Nájemné za byt je hrazeno z provozních prostředků poskytnutých zřizovatelem školy.

Analýzou dokumentace školy bylo zjištěno, že dalšími zdroji financování jejích potřeb byly např. dotace na projekty podporující zahraniční spolupráci Leonardo da Vinci (výměnné pobyty žáků středních škol) a Comenius Partnerství škol, který je zaměřen na mezinárodní rozvoj společných vzdělávacích projektů pro sluchově postižené žáky. V rámci zapojení do projektové činnosti financované z ESF škola využila finanční prostředky např. na projekty Základní kvalifikační kompetence pedagogů, Rozvoj poradenství v Královéhradeckém kraji, Motivace žáků a vytvoření podmínek pro studium dřevařských oborů. Z Operačního programu Životní prostředí je v současné době financována výměna oken a opláštění budov školy. Dalším významným zdrojem financování byly i peněžní prostředky získané produktivní prací žáků. Ředitelka školy společně s ostatními zaměstnanci v hodnoceném období aktivně vyhledávala spolupráci s různými subjekty, od kterých získala finanční sponzorské dary, z nichž byly zakoupeny např. přístroje na oční rehabilitaci pro děti v MŠ. Další finanční sponzorský příspěvek umožnil škole pořízení osobního automobilu.

Ve škole je v současné době zaveden a udržován vnitřní kontrolní systém, který vytváří dobré podmínky pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s veřejnými prostředky. Analýzou dokumentace vztahující se k finanční řídicí kontrole a ověření účetních dokladů souvisejících s příjmy a výdaji finančních prostředků státního rozpočtu bylo zjištěno, že provádění řídicích kontrol je v organizaci zajištěno i při financování rozvojových programů z kapitoly MŠMT. Finanční prostředky, se kterými škola v hodnoceném období hospodařila, byly z hlediska provádění hlavní činnosti dostačující a byly využity na podporu zvyšování kvality vzdělávacího procesu.

Ředitelka školy podporuje prohlubování pedagogických dovedností v rámci DVPP a účast pedagogů na jednotlivých vzdělávacích akcích určuje výběrovým způsobem, při kterém

vychází z plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků a z finančních možností školy. Vzdělávání je zaměřeno zejména na zdokonalování znalosti ČZJ. Ve školním roce 2011/2012 je ve spolupráci s Institutem Neslyšících pro specializované vzdělávání a za finanční podpory fondů EU z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost realizován projekt Základní kvalifikační kompetence pedagogů, který je zaměřen na vzdělávání pedagogů v ČZJ.

V MŠ pro zrakově postižené děti pracuje v letošním školním roce celkem 11 pedagogických pracovníků (z nich 8 splňuje odbornou kvalifikaci). V MŠ logopedické jsou odborně kvalifikovány 3 ze 4 učitelek a v MŠ pro sluchově postižené děti je odborně kvalifikovaných 5 ze 13 učitelek. Učitelky, které nezískaly odbornou kvalifikaci, mají dlouholeté zkušenosti s náročnou prací s dětmi se SVP a zúčastňují se vzdělávacích akcí v rámci DVPP. Téměř polovina z nich pracuje na částečný pracovní úvazek. Tři učitelky si vzdělání doplňují.

Pedagogický sbor ZŠ pro děti a žáky s vadami řeči a sluchu tvoří 42 vyučujících (z nich 23 splňuje odbornou kvalifikaci). Jedna ze dvou vychovatelek, které pracují ve školní družině, podmínky odborné kvalifikace nesplňuje. Tři učitelky si vzdělání doplňují studiem.

Ve střední škole pracuje 32 pedagogických pracovníků (z nich 14 splňuje odbornou kvalifikaci). Odborný výcvik vyučují učitelé s dlouholetou praxí v oboru (z 6 jsou odborně kvalifikovaní 2 učitelé). Někteří jsou absolventy této školy a chybějící speciálně pedagogické vzdělání nahrazují zkušenostmi, dobrou znalostí znakového jazyka a absolvováním DVPP zaměřeným na práci se žáky se SVP.

Pedagogický sbor internátu tvoří 14 vychovatelů (z nich je 12 odborně kvalifikovaných), jedna vychovatelka si studiem odbornou kvalifikaci doplňuje.

V MŠ, ZŠ, SŠ a v internátu pracuje celkem 11 asistentů pedagoga, kteří již získali minimálně střední vzdělání doplněné o studium pedagogiky, nebo se v současné době vzdělávají ve studiu zaměřeném na přípravu pedagogických asistentů.

Ve SPC pro děti s vadami zraku poskytují školské služby 3 speciální pedagogové, z nichž jeden splňuje požadavek odborné kvalifikace. Ve SPC pro děti a žáky s vadami řeči a sluchu pracuje 8 speciálních pedagogů, z nichž 6 splňuje podmínky odborné kvalifikace.

Ředitelka školy věnuje zlepšování personálních podmínek stálou pozornost. Všichni učitelé vykonávající přímou pedagogickou činnost s dětmi a žáky, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, splňují předpoklad znalosti ČZJ. Začínajícím pedagogům je věnována zvýšená pozornost, kromě uvádějícího učitele bývá zpočátku v hodinách přítomen i tlumočnick.

Materiální podmínky

Prostředí mateřských škol působí podnětně, úprava interiérů je vkusná. Nábytek je postupně modernizován a děti mají zajištěn snadný přístup k hračkám a výtvarným materiálům, umístěným převážně v kontejnerech a na otevřených místech. Ve všech třídách mají herní koutky, které jsou podnětně vybavené pro hru i relaxaci. K dispozici je vlastní dílna s keramickou pecí i dostatek kvalitních výukových pomůcek. V MŠ Lentilka je pleopticko - ortoptická cvičebna, ve které probíhají individuální cvičení s dětmi pod vedením odborníků. Pro binokulární a monokulární cvičení zraku dětí jsou pravidelně používány ortoptické přístroje a pomůcky, pro relaxaci a stimulaci snoezelen (působivá mnohostranná nabídka smyslových dojmů, jejichž cílem je celkové uvolnění postižených). Na obou dalších pracovištích (MŠ Štefánikova a Kvítek) jsou rovněž velmi dobré materiální podmínky pro speciální individuální péči. V průběhu inspekce učitelky

využívaly soubory a didaktické pomůcky k rozvoji sluchu i řeči. Školní zahrady jsou dobře vybaveny pro herní, sportovní i relaxační aktivity. Děti mohou využívat k zimnímu sportování terénní nerovnosti, v letních měsících pískoviště a dřevěné herní sestavy. Příkladem je vybavena zahrada MŠ Lentilka, ve které vedení školy vytvořilo vynikající podmínky pro děti s vadou zraku (chodník sloužící pro nácvik chůze nevidomých). Při prohlídce MŠ byly všechny prostory využívané dětmi bezpečné. Vnitřní klima příznivě ovlivňovalo kvalitu předškolního vzdělávání.

Žáci sluchově postižení jsou vyučováni v učebnách prostorově odpovídající výuce málopočetných třídních kolektivů. Většina učeben má počítač s připojením na internet, dataprojektor a zpětný projektor. Odborné učebny slouží svým zázemím specifickým činnostem ve výuce, např. kabinet logopedické péče, učebna znakového jazyka či systém k vizualizaci výuky umožňují naplňování SVP žáků. Fond učebnic a učebních materiálů je průběžně rozšiřován a doplňován i materiály zhotovenými vyučujícími. Ke vzdělávání žáků s vadami řeči slouží kmenové učebny, cvičná kuchyň, dílna. Ne zcela vyhovující jsou však prostorové podmínky jednoho pavilonu, společné prostory školní družiny s učebnou pro první stupeň a pronajaté učebny v sousední základní škole.

Střední vzdělávání probíhá v kmenových a odborných učebnách. Pro výuku jazyků je určena speciální učebna (se šesti bezprašnými tabulemi), magnetofony, videopřehrávač a počítače. Školní knihovna nabízí žákům možnost vypůjčit si základní tituly české i světové literatury, odbornou literaturu i časopisy z oblasti jednotlivých oborů. Ke vzájemné komunikaci mezi učiteli a vedením slouží vnitřní počítačová síť, žáci mohou využívat bezdrátové připojení k internetu téměř ve všech prostorách školy.

Celkem je ve škole 85 počítačů (z toho 20 je ve dvou počítačových učebnách s programovým vybavením od firmy Microsoft Office), 17 dataprojektorů, interaktivní tabule, dva interaktivní projektory. Pro odbornou výuku studijního oboru Reprodukční grafik pro média bylo zřízeno fotografické studio, které je vybaveno kvalitní technikou (PC, dva notebooky, dataprojektor, čtyři fotografická světla, dvě kamery, dva fotoaparáty), k dispozici je také speciální program Adobe Design Premium. K prezentaci výsledků žáků tohoto oboru je v přízemí budovy školy umístěna TV obrazovka. Praktické činnosti v rámci odborného výcviku se vyučují v moderně vybavených školních truhlářských dílnách pro ruční a strojní obrábění dřeva, v cukrářské dílně, cvičné kuchyni a kuchyni školní jídelny. Ta je součástí budovy školy a je zde zajištěno celodenní stravování žáků.

Výuka tělesné výchovy probíhá ve dvou školních tělocvičnách a ve sportovním areálu školy. Vybavení tělocvičen a posilovny umožňuje výuku gymnastiky, sálových her a kondiční přípravu, sportovní areál výuku všech atletických disciplín a míčových her.

Materiální zabezpečení SPC je dostatečné, místnosti jsou náležitě vybaveny didaktickými i technickými pomůckami, které jsou plně využívány, v knihovně SPC je množství odborných titulů současné produkce.

Ředitelka školy má představu průběžného doplňování školních pomůcek i úprav učeben, vnitřních i venkovních prostor objektů školy, kterou s ohledem na finanční možnosti postupně uskutečňuje.

Závěry

Řídící práce ředitelky školy je hodnocena jako erudovaná, efektivní, systematická. Má charakter komplexní provázanosti veškerých řídicích mechanismů. Výraznými pozitivy jsou jasná a srozumitelná dělba kompetencí, odpovědnost jednotlivce, tvorba kvalitního edukačního prostředí.

Výše finančních prostředků na přímé výdaje na vzdělávání ze státního rozpočtu, vstřícnost zřizovatele k potřebám školy, využívání produktivní práce žáků a aktivní zapojení do projektů a rozvojových programů vytvářejí dobré ekonomické podmínky pro zabezpečení výchovně vzdělávací činnosti. Úspěšná aktivita školy v oblasti získávání finančních prostředků je hodnocena jako příklad dobré praxe.

Škola prokazatelně umožňuje a zabezpečuje rovný přístup ke vzdělávání. Realizovala řadu opatření ke zlepšování materiálních podmínek a vytvoření bezpečného prostředí v souladu s požadavky na vzdělávání dětí a žáků se SVP. Současné materiální a prostorové podmínky jsou standardní. Personální podmínky jsou velmi dobré, učitelé se zúčastňují vzdělávacích akcí, zvyšují si svou odbornou kvalifikaci. Většina z pedagogických pracovníků, kteří podmínky odborné kvalifikace nesplňují, si v současné době chybějící vzdělání pro práci se žáky se SVP doplňují. Neslyšící pedagogové představují pro žáky velmi dobrý identifikační vzor, což přispívá k vytváření hodnotové orientace pro zvládnutí životních situací, s nimiž se žáci se sluchovým postižením setkávají ve slyšící společnosti. Propracovaný systém DVPP umožňuje všem pedagogickým pracovníkům profesní růst.

Kvalita pedagogické práce školy je celkově na velmi dobré úrovni. Základy klíčových kompetencí jsou rozvíjeny s ohledem na respektování individuálních potřeb a možností dětí a žáků rovnoměrně ve všech oblastech předškolního, základního i středního vzdělávání. Cílem spolupráce odborníků (SPC, logoped, tyflopedit, oční lékař, psycholog atd.) je získání uceleného pohledu na dítě v kontextu jeho specifických potřeb a zajištění vhodné speciální péče. Tento komplexní přístup k dětem se zdravotním postižením je z pohledu ČŠI hodnocen jako vynikající, systematický. Výrazným pozitivem je realizace bilingvního vzdělávání, které je jedním z nejvhodnějších výchovně vzdělávacích přístupů v surdopedické praxi a významně podporuje rozvoj rozumových a kognitivních schopností sluchově postižených dětí.

Předškolní vzdělávání je úzce propojeno se speciální péčí, která probíhá většinou v dopoledních hodinách. Vzdělávací aktivity jsou orientovány na všestranný rozvoj dětí s upřednostněním činností vedoucích k vyrovnání postižení a zlepšování jejich psychického a tělesného rozvoje. V základním i středním vzdělávání je velmi kladně hodnoceno využívání interaktivních forem organizace výuky a ICT, skupinové a párové vyučování, četnost aktivizačních a stimulačních metod a kontinuální, frekventované hodnocení výsledků práce žáků. Vzhledem k tomu, že se většina žáků se sluchovým postižením permanentně pohybuje v bilingvní a biculturním prostředí, byla do výukových hodin v návaznosti na probírané téma vždy zařazována krátká informace o specifických projevech a zvycích slyšící populace. Individuální logopedická péče poskytovaná v základní škole je příkladem dobré praxe.

Organizace práce SPC je koncepční, systém poskytovaných služeb pružně reaguje na potřeby dětí, rodičů i kooperujících zařízení.

Vzdělávací strategie školy podporuje všestranný rozvoj osobnosti a úspěšnou integraci zdravotně postižených žáků, kteří dosahují výrazných úspěchů v soutěžích odborných dovedností. Význam takto profilované školy v regionu je hodnocen jako velmi potřebný. Navázaná partnerství přispívají k plnění ŠVP a pomáhají usměrňovat handicap žáků.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Královéhradeckého inspektorátu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 25. 4. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Podpis

PaedDr. Markéta Stuchlíková, školní inspektorka

PaedDr. Markéta Stuchlíková, školní inspektorka, v. r.

Mgr. Bc. Miluše Urbanová, Ph.D., školní inspektorka

Mgr. Bc. Miluše Urbanová, Ph.D., školní inspektorka, v. r.

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka, v. r.

Mgr. Květa Maňáková, školní inspektorka

Mgr. Květa Maňáková, školní inspektorka, v. r.

PhDr. Miluše Paclíková, školní inspektorka

PhDr. Miluše Paclíková, školní inspektorka, v. r.

Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka

Mgr. Hana Rozsypalová, školní inspektorka, v. r.

doc. PhDr. Eva Suralová, Ph.D., přizvaná osoba

doc. PhDr. Eva Suralová, Ph.D., přizvaná osoba, v. r.

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka, v. r.

Bc. Dana Luňáková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Luňáková, kontrolní pracovnice, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 25. 4. 2012

(razítko)

Mgr. Iva Rindová, ředitelka školy

Mgr. Iva Rindová, v. r.

Připomínky ředitelky školy nebyly podány.